

NORGES HØYESTERETT

Den 24. april 2006 avsa Høyesterett dom i

HR-2006-00685-A, (sak nr. 2006/96), straffesak, anke,

A

(advokat Erling O. Lyngtveit)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

(kst. førstestatsadvokat Randi Lucie
Gabrielsen)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Stabel**: Saken gjelder utmåling av straff for grovt uaktsom voldtekt til samleie med en kvinne som var bevisstløs på grunn av beruselse.
- (2) Statsadvokatene i Hordaland satte 13. april 2005 A under tiltale for overtredelse av straffeloven § 192 første ledd bokstav b jf. annet ledd bokstav a. Tiltalen omfattet også overtredelse av straffeloven § 257 og § 355 første ledd. Ved Voss tingretts dom 17. juni 2005 ble han frifunnet for deler av tyveriltalen, men dømt for å ha borttatt en mobiltelefon fra fornærmede B. Han ble videre dømt for overtredelse av § 355 første ledd ved at han uberettiget hadde sneket seg inn i huset der hun lå og sov. Tingretten fant ikke grunnlag for domfellelse for forsettlig voldtekt, men dømte ham for grovt uaktsom voldtekt og satte straffen til fengsel i 10 måneder, hvorav 5 måneder ble gjort betinget. Han ble videre dømt til å betale oppreisningserstatning til B med 50 000 kroner.
- (3) Påtalemyndigheten anket over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet, for så vidt A ikke var dømt for forsettlig voldtekt, og B begjærte ny behandling av det borgerlige rettskravet. Lagretten svarte nei på spørsmål om forsettlig voldtekt, og ja på spørsmål om grovt uaktsom voldtekt, og A ble ved Gulating lagmannsretts dom 7. desember 2005 idømt en straff på fengsel i ett år, i sin helhet ubetinget. Oppreisningserstatningen ble satt til 75 000 kroner. Dommen hadde for straffekravet slik domsslutning:

”1. A, f. 00.00.83 dømmes for overtredelse av straffeloven § 192, 1. ledd bokstav b, jf. 2. ledd bokstav a, jf. 4. ledd samt de forhold hvor skyldspørsmålet er rettskraftig avgjort ved Voss tingretts dom av 17.06.2005 under iakttakelse av straffeloven § 63, 2. ledd, til en straff av fengsel i 1 – ett – år.”

- (4) Lagmannsrettens dom var avsagt under dissens, idet to av de juridiske dommerne mente at 6 måneder av straffen burde gjøres betinget.
- (5) A har anket straffutmålingen til Høyesterett, og gjort gjeldende at straffen er for strengt utmålt.
- (6) *Jeg er kommet til at anken må tas til følge, slik at straffen settes noe ned.*
- (7) A er en nå 23 år gammel tidligere ustraffet mann. Forholdet det skal utmåles straff for, fant sted natt til lørdag 23. oktober 2004. A og B, som da var 17 år gammel, hadde hver for seg og i følge med venner vært på ulike utesteder i X sentrum, og drukket mye alkohol. Da de ut på natten møttes, uten å kjenne hverandre fra før, var B så beruset at hennes venninner fant at hun burde kjøres hjem til en av dem, der det var avtalt at hun skulle overnatte. A tilbød seg å skaffe skyss, og en edru slektning av ham kjørte deretter ham, en kamerat, B og venninnen hjem. Venninnen hjalp B inn i huset og la henne fullt påkledd i sengen. Hun låste døren etter seg og dro tilbake til sentrum. A, som hadde kommet med visse tilnærmelser til B i bilen, ba kameraten om å få låne et kondom, og gikk ut av bilen og skjulte seg bak garasjen mens venninnen var inne. Da bilen med alle de andre var kjørt, gikk han inn i huset gjennom et åpent vindu, og fant B sovende i sengen.
- (8) Han kledde av henne og seg selv, påførte kondomet og gjennomførte samleie med henne. Da kondomet sprakk, tok han det av seg slik at han hadde utløsning mot hennes kjønnsorgan og mage. Han kledde så på seg, gikk inn i stuen, tok seg en øl, og ringte til kameratene for å bli hentet. Da han dro, tok han med seg Bs mobiltelefon. Forholdet ble oppdaget da venninnen kom tilbake.
- (9) Objektivt sett vil jeg karakterisere overtredelsen som en klar utnyttelse av Bs hjelpeløshet, understreket ved at A tok med seg mobiltelefonen hennes da han gikk. Det dreier seg derfor om et alvorlig forhold.
- (10) A er dømt for grovt uaktsom voldtekt. Straffen for dette skal ligge markant under hva straffen ville vært for en forsettlig overtredelse, jf. Rt. 2004 side 1553 avsnitt 17. I denne forbindelse viser jeg til Rt. 2002 side 1288 og Rt. 2002 side 1295 som gjelder forsettlig voldtekt ved utnyttelse av noens bevisstløshet, der straffen ble satt til henholdsvis to år og 6 måneder, hvorav ett år betinget og to år og en måned hvorav ett år og en måned betinget. Ved den nærmere vurderingen må det ses hen til graden av uaktsomhet. Det som bebreides A, er at han ikke forsto at B var så beruset at hun ikke var i stand til å motsette seg samleiet. Jeg må her legge til grunn at han må ha oppfattet at årsaken til at B ble kjørt hjem, var at hun åpenbart var så sterkt beruset at hun måtte i seng. I betraktning av at hun ikke på noe tidspunkt hadde gitt uttrykk for noe ønske om seksuell kontakt med ham, og hele tiden forholdt seg passiv til hans tilnærmelser, mener jeg han er forholdsvis sterkt å klandre for dette.
- (11) Jeg finner at straffen passende kan settes til fengsel i 9 måneder, som også inkluderer de forhold han er rettskraftig dømt for ved tingrettens dom. Jeg har ikke funnet å legge vekt på at A, etter noen tid, erkjente å ha hatt samleie med B slik jeg her har beskrevet det. Han har hele tiden fastholdt at samleiet var frivillig fra hennes side. Han har dermed ikke gitt en uforbeholden tilståelse som skal tas i betraktning etter straffeloven § 59 annet ledd. Som påpekt i Rt. 2005 side 559 avsnitt 19, må en slik tilståelse – selv om det ikke kreves

at den siktede har erkjent straffeskyld – dekke alle de faktiske forhold som gjør handlingen straffbar – både av objektiv og subjektiv art. Jeg kan heller ikke se andre formildende elementer det bør tas hensyn til i saken.

(12) Jeg stemmer for denne

DOM:

I lagmannsrettens dom gjøres den endring at straffen settes til fengsel i 9 – ni – måneder.

(13) Dommer **Coward:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.

(14) Dommer **Bruzelius:** Likeså.

(15) Dommer **Øie:** Likeså.

(16) Dommer **Lund:** Likeså.

(17) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

I lagmannsrettens dom gjøres den endring at straffen settes til fengsel i 9 – ni – måneder.